

การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-training)
เพื่อพัฒนาความรู้และใช้ประกอบการประเมิน รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
หลักสูตร “AI Skills for All”

๑. หัวข้อเรื่อง

AI Skills for All

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(๑) พัฒนาทักษะการใช้ AI สำหรับทุกคน โดยเฉพาะการใช้ Microsoft Copilot และ Generative AI

(๒) เสริมความสามารถในการสร้างสรรค์เนื้อหา เช่น ภาพประกอบด้วย Copilot วิดีโอด้วย

Clipchamp เป็นต้น

(๓) เรียนรู้เทคนิคการเล่าเรื่องและการสื่อสารยุคใหม่

(๔) ใช้ AI เพื่อการแปลภาษาและสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

(๕) เข้าใจพื้นฐาน Generative AI และการใช้อย่างมีจริยธรรม

(๖) ฝึกการสร้างคำสั่ง (Prompting) อย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) ประยุกต์ใช้ AI ในงานจริง

(๘) เพิ่มขีดความสามารถด้านดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐและประชาชนทั่วไป

๓. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการพลเรือน

๔. สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา/หัวข้อวิชา

๑) Copilot

Copilot เป็นผู้ช่วยอัจฉริยะที่ผสานโมเดลภาษากับแอปในชุด Microsoft เพื่อช่วยร่างข้อความสรุปข้อมูล สร้างไอเดีย และเชื่อมต่อข้อมูลข้ามแอปอย่างราบรื่น

เป้าหมายการใช้งาน คือการลดงานซ้ำซ้อน เพิ่มความเร็วในการสร้างเนื้อหา และให้ผู้ใช้งานจุดเริ่มต้นที่ชัดเจนสำหรับงานเชิงสร้างสรรค์หรือเชิงวิเคราะห์

ฟีเจอร์หลักที่ต้องรู้

- ร่างข้อความอัตโนมัติ: อีเมล รายงาน บทสรุป โทษและความยาวปรับได้
- สรุปเอกสารและดึงใจความสำคัญ: อ่านเอกสารยาวแล้วสรุปเป็นหัวข้อหรือย่อหน้า
- เชื่อมต่อกับแอป: ดึงข้อมูลจาก Word Outlook PowerPoint เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่พร้อมใช้งาน

แนวทางปฏิบัติเริ่มต้น

- ให้ บริบท ก่อนสั่งงาน (ผู้รับ จุดประสงค์ โทษ)
- เริ่มจากคำสั่งสั้น ๆ แล้วค่อยขยายเป็นรายละเอียดเมื่อผลลัพธ์ยังไม่ตรง
- ตรวจสอบผลลัพธ์โดยมนุษย์เสมอเพื่อความถูกต้องและความเหมาะสม

๑.๑) การสร้างรูปภาพด้วย Microsoft Copilot

หลักการและขั้นตอน

- กำหนดจุดประสงค์ของภาพ: ระบุการใช้งาน เช่น หน้าปกสไลด์ โพสต์โซเชียล หรือ โปสเตอร์ และกำหนดอารมณ์ที่ต้องการ
- เขียน Prompt แบบมีชั้นเชิง: เรียงจากภาพรวม → รายละเอียดเชิงภาพ (วัตถุหลัก มุม กล้อง แสง) → โทน/สไตล์ → ข้อจำกัด (ขนาด ความละเอียด)

ตัวอย่าง Prompt และคำอธิบาย

- “หน้าปกสไลด์มินิมอล; คนยืนมองแผนภูมิ; โทนสีอบอุ่น; มุมมองกว้าง; แสงทองช่วงเย็น; ไม่มีข้อความ”
- “โปสเตอร์กิจกรรมลึกลับ; โทนสีน้ำเงิน-ม่วง; แสงเงาเข้ม; มุมกล้องต่ำ; เกรงรูปร่างไม่ชัดเจน”

เทคนิคปรับแต่งและรีวิว

- สร้าง หลายเวอร์ชัน (๓-๕ แบบ) แล้วเปรียบเทียบองค์ประกอบ
- ปรับคำเพียงคำเดียวเพื่อดูผลกระทบต่ออารมณ์ภาพ
- ตรวจสอบลิขสิทธิ์และหลีกเลี่ยงการอ้างอิงสไตล์ศิลปินโดยตรง

๑.๒) การแปลภาษา ด้วย Copilot

ขอบเขตและฟีเจอร์

- Copilot สามารถแปลข้อความและปรับสำนวนให้เข้ากับบริบท เช่น ทางการ/ไม่เป็นทางการ หรือปรับให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย
- รองรับการแปลสำหรับสื่อหลายรูปแบบ ทั้งบทความ สคริปต์วิดีโอ และคำบรรยาย

แนวทางการแปลที่ได้ผล

- ให้บริบทก่อนแปล (ผู้รับ จุดประสงค์ โทน)
- ระบุระดับความแม่นยำและสำนวนที่ต้องการ เช่น “แปลเป็นไทยแบบไม่เป็นทางการ เหมาะสำหรับโพสต์โซเชียล”
- ตรวจสอบโดยมนุษย์เพื่อแก้สำนวนที่อาจเพี้ยนหรือมีความหมายซ้อน

ตัวอย่าง Prompt การแปล

- “แปลบทความนี้เป็นภาษาไทย โทนไม่เป็นทางการ เหมาะสำหรับผู้อ่านอายุ ๒๕-๓๕ ปี”
- “แปลสคริปต์วิดีโอเป็นภาษาอังกฤษแบบทางการ พร้อมคำบรรยายย่อ ๒ ประโยค”

๑.๓) การเข้าใช้งาน Microsoft Copilot

การเตรียมความพร้อมก่อนใช้งาน

- ตรวจสอบ บัญชี Microsoft และสิทธิ์การใช้งาน (องค์กรอาจต้องเปิดใช้งาน)
- อัปเดตแอปที่ต้องการใช้งาน (Word, PowerPoint, Outlook) ให้เป็นเวอร์ชันที่รองรับ Copilot

ขั้นตอนการเข้าใช้งานทั่วไป

- เปิดแอปที่รองรับ → หาเมนูหรือปุ่ม Copilot → พิมพ์คำสั่งหรือเลือกเทมเพลตที่ต้องการ
- ให้บริบท และตัวอย่างถ้ามี เพื่อให้ผลลัพธ์ตรงตามความต้องการ

การตั้งค่าสิทธิ์และความเป็นส่วนตัว

- ระบุระดับการป้องกันข้อมูลลับหรือข้อมูลส่วนบุคคล.
- องค์กรควรมีนโยบายการใช้งาน AI และการจัดการข้อมูลที่ชัดเจน.

๑.๔) คำสั่งพื้นฐานใน Microsoft Copilot

คำสั่งพื้นฐาน (prompts) ใน Copilot คือวิธีสื่อสารกับระบบเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ การเขียนคำสั่งที่ชัดเจน มีบริบท และระบุรูปแบบผลลัพธ์ จะช่วยให้ Copilot ตอบได้ตรงและนำไปใช้ได้ทันที

ประเภทคำสั่งหลักและการใช้งาน

- **สรุปและย่อความ** ใช้เมื่อต้องการสรุปบทความ รายงาน หรืออีเมลยาว ๆ ให้เป็นหัวข้อหรือย่อหน้า
ตัวอย่าง: “สรุปบทความนี้เป็น ๕ หัวข้อสั้น ๆ เน้นข้อค้นพบ”
- **ร่างข้อความและปรับโทน** ร่างอีเมล ประกาศ หรือโพสต์ พร้อมระบุโทนและความยาว
ตัวอย่าง: “ร่างอีเมลตอบลูกค้าแบบทางการ ๓ ย่อหน้า ขอโทษและเสนอทางแก้ไข”
- **สร้างสไลด์และโครงงานนำเสนอ** ขอให้สร้างโครงสไลด์ หัวข้อหลัก และคำบรรยายสั้น ๆ ต่อสไลด์
ตัวอย่าง: “สร้างโครงสไลด์ ๖ หน้า สำหรับการนำเสนอแผนการตลาด”
- **สร้างภาพจากข้อความ (text-to-image)** ระบุองค์ประกอบ อารมณ์ มุมกล้อง และสไตล์
ตัวอย่าง: “ภาพหน้าปกมินิมอล โทนอุ่น คนยืนมองแผนภูมิ แสงเย็น”
- **แปลภาษาและปรับสำนวน** ระบุภาษาต้นทาง ภาษาปลายทาง และโทนที่ต้องการ
ตัวอย่าง: “แปลบทความนี้เป็นไทย โทนไม่เป็นทางการ เหมาะสำหรับผู้อ่านอายุ ๒๕-๓๕”
- **ดึงข้อมูลและสรุปจากเอกสาร** ให้ Copilot อ่านเอกสารหลายไฟล์แล้วสรุปหรือดึง action items
ตัวอย่าง: “สรุปประเด็นสำคัญจากเอกสารแนบและสร้างรายการงานที่ต้องทำ”

๑.๕) รูปแบบการเขียนคำสั่งที่ได้ผลดี (Prompt Patterns)

ภาพรวมก่อนรายละเอียด: เริ่มด้วยเป้าหมาย เช่น “สร้างสรุปสำหรับผู้บริหาร” → ตามด้วยข้อจำกัด เช่น “ไม่เกิน ๒๐๐ คำ” → ระบุรูปแบบผลลัพธ์ เช่น “ให้เป็นหัวข้อสั้น ๆ”

- **ระบุบริบท:** ใส่ข้อมูลผู้รับ จุดประสงค์ และช่องทางใช้งาน เช่น “สำหรับโพสต์ LinkedIn”
- **ขอหลายเวอร์ชัน:** “สร้าง ๓ เวอร์ชัน: ทางการ, เป็นมิตร, กระชับ”
- **ระบุรูปแบบผลลัพธ์:** ถ้าต้องการตาราง JSON หรือรายการ ให้บอกชัดเจน เช่น “ส่งออกเป็นตาราง ๓ คอลัมน์: ปัญหา; ข้อเสนอ; ระยะเวลา”
- **ใช้บทบาทสมมติเมื่อจำเป็น:** “ทำตัวเป็นที่ปรึกษาด้าน SEO แล้วให้คำแนะนำ ๕ ข้อ”

๑.๖) ตัวอย่างคำสั่งพร้อมผลลัพธ์ที่คาดหวัง

อีเมลตอบลูกค้า

- **Prompt:** “ร่างอีเมลตอบลูกค้าแบบทางการ ๓ ย่อหน้า อธิบายสาเหตุของความล่าช้า ระบุแนวทางการแก้ไข และขออภัยอย่างสุภาพ”
- **ผลลัพธ์:** อีเมล ๓ ย่อหน้าพร้อมคำลงท้ายและข้อเสนอแนะการติดตาม

สรุปบทความสำหรับสไลด์

- **Prompt:** “สรุปบทความนี้เป็น ๕ หัวข้อสั้น ๆ แต่ละหัวข้อไม่เกิน ๑๒ คำ”
- **ผลลัพธ์:** รายการ ๕ หัวข้อพร้อมคำอธิบายสั้น ๆ

ภาพหน้าปกสไลด์

- **Prompt:** “หน้าปกสไลด์มินิมอล; คนยืนมองแผนภูมิ; โทนสีอบอุ่น; มุมมองกว้าง; แสงทองช่วงเย็น”

- ผลลัพธ์: คำอธิบายภาพที่ใช้สร้างภาพต่อในพีเจอร์สร้างภาพ

๑.๗) คำสั่งขั้นสูงและพารามิเตอร์ที่ควรรู้

- ขอให้แสดงหลายรูปแบบ: `Generate n variations` เพื่อเปรียบเทียบ
- ระบุความยาวหรือขนาด: เช่น “ไม่เกิน ๑๕๐ คำ” หรือ “สไลด์ ๖ หน้า”
- ขอรูปแบบข้อมูลเฉพาะ: “ส่งออกเป็น JSON” หรือ “จัดเป็นตาราง CSV”
- ใช้ตัวอย่างผลลัพธ์: ให้ตัวอย่าง output เพื่อให้ Copilot ปฏิบัติตามโครงสร้างนั้น
- ตั้งบทบาทและข้อจำกัด: “คุณคือที่ปรึกษา; ห้ามแนะนำเครื่องมือที่มีค่าใช้จ่ายสูง”

๑.๘) ข้อควรปฏิบัติและการแก้ปัญหาเบื้องต้น

- ให้บริบทเพียงพอ ก่อนสั่งงานเสมอ
- ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมนุษย์ก่อนเผยแพร่
- บันทึก prompt ที่ได้ผลดี เป็นเทมเพลตสำหรับใช้งานครั้งต่อไป
- ถ้าผลลัพธ์ไม่ตรง: ปรับคำสั่งที่ละจุด เช่น เปลี่ยนโทน ลด/เพิ่มรายละเอียด แล้วรันใหม่
- ระวังข้อมูลส่วนบุคคล หลีกเลี่ยงการป้อนข้อมูลลับหรือข้อมูลที่มีความเสี่ยง

๑.๙) เช็คลิสต์คำสั่งพื้นฐานฉบับย่อ

- ระบุเป้าหมายและผู้รับ
- ระบุรูปแบบผลลัพธ์ (ย่อหน้า, หัวข้อ, ตาราง, JSON)
- ระบุโทนและความยาว
- ขอหลายเวอร์ชันเพื่อเปรียบเทียบ
- ตรวจสอบและบันทึก prompt ที่ได้ผล

๒) การใช้งาน Clipchamp เพื่อตัดต่อวิดีโอ

Clipchamp เป็นเครื่องมือตัดต่อวิดีโอที่ใช้งานง่าย เหมาะสำหรับการตัดต่อเบื้องต้น การใส่ซับไตเติล การปรับสี และการรวมคลิปสั้น ๆ เพื่อโพสต์โซเชียลหรือใช้ในงานนำเสนอ

๒.๑) ขั้นตอนการตัดต่อพื้นฐาน

- นำเข้าไฟล์: วิดีโอ ภาพ เสียง และสื่อประกอบ
- ตัดต่อไทม์ไลน์: ตัดส่วนที่ไม่ต้องการ จัดเรียงคลิป และปรับความยาว
- ใส่ทรานซิชันและเอฟเฟกต์: เลือกทรานซิชันที่เหมาะสมกับจังหวะเรื่อง
- เพิ่มข้อความและซับไตเติล: ระบุโทนและความยาวของข้อความให้ชัดเจน
- ปรับเสียงและมิคซ์: ลดเสียงรบกวน ปรับระดับเสียงเพลงประกอบ

๒.๒) เคล็ดลับการผลิตวิดีโอสั้นคุณภาพ

- เริ่มด้วย สคริปต์สั้น และโครงเรื่อง (Hook → Body → CTA)
- ใช้ B-roll เพื่อเพิ่มมิติและความน่าสนใจ
- ตรวจสอบสัดส่วนและความละเอียดให้เหมาะกับแพลตฟอร์มปลายทาง

๒.๓) เทคนิคการเล่าเรื่องและการสร้างข้อมูลตามความต้องการของแต่ละบุคคล

หลักการเล่าเรื่อง (Storytelling)

- โครงสร้างพื้นฐาน: เปิด (Hook) → เนื้อหา (Problem → Insight) → ปิด (Solution/CTA)
- ใช้ อารมณ์ และ ตัวอย่างเฉพาะ เพื่อเชื่อมโยงกับผู้ฟัง

การปรับเนื้อหาให้เป็นส่วนบุคคล (Personalization)

- ระบุกลุ่มเป้าหมายให้ชัด (อายุ อาชีพ ความสนใจ)
- ปรับโทนภาษาและตัวอย่างให้สอดคล้องกับผู้รับ
- ใช้ข้อมูลเชิงพฤติกรรมหรือบริบทเพื่อสร้างข้อความที่มีความเกี่ยวข้องสูง

เทคนิคปฏิบัติ

- สร้าง Persona สั้น ๆ ก่อนเขียนเนื้อหา
- ให้ Copilot สร้างหลายสไตล์ของข้อความ (ทางการ/ไม่เป็นทางการ/กระชับ) แล้วเลือก
- ทดสอบ A/B กับกลุ่มตัวอย่างเล็ก ๆ เพื่อปรับปรุงก่อนปล่อยจริง

๓) Generative AI

Generative AI คือเทคโนโลยีที่ใช้โมเดลเชิงสถิติในการสร้างเนื้อหาใหม่ เช่น ข้อความ ภาพ เสียง หรือ วิดีโอ โดยอาศัยการเรียนรู้จากข้อมูลตัวอย่างจำนวนมาก

๓.๑) ประเภทของ Generative AI ที่พบบ่อย

- Text generation: สร้างข้อความ บทความ หรือโค้ด
- Image generation: สร้างภาพจากคำอธิบาย (text-to-image)
- Audio/Voice generation: สังเคราะห์เสียงหรือแปลงเสียง
- Video generation: สร้างหรือแก้ไขวิดีโออัตโนมัติ

๓.๒) ข้อดีและข้อจำกัด

- ข้อดี: เพิ่มความเร็วในการสร้างเนื้อหา ให้ไอเดียเริ่มต้น และขยายการสื่อสาร
- ข้อจำกัด: อาจสร้างข้อมูลไม่ถูกต้อง ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือสร้างเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้

ต้องมีการตรวจสอบโดยมนุษย์

๓.๓) ข้อควรระวังในการใช้ Generative AI

- ข้อมูลไม่ถูกต้อง (Hallucination): ผลลัพธ์อาจฟังดูสมเหตุสมผลแต่ไม่เป็นความจริง
- ละเมิดลิขสิทธิ์: การสร้างงานที่เลียนแบบผลงานมีลิขสิทธิ์หรือใช้ทรัพย์สินที่มีสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาต

- ความเป็นส่วนตัว: การป้อนข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลลับอาจเสี่ยงต่อการรั่วไหล

๓.๔) แนวทางป้องกัน

- ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยมนุษย์ก่อนเผยแพร่
- หลีกเลี่ยงการป้อนข้อมูลลับและตั้งนโยบายการใช้งานในองค์กร
- ระบุแหล่งที่มาเมื่อใช้ข้อมูลจากภายนอกและหลีกเลี่ยงการอ้างอิงสไตล์ศิลปินโดยตรง

๓.๕) การสร้างบทบาทสมมติให้ Generative AI

แนวคิดและประโยชน์ การมอบ บทบาทสมมติ (role-playing prompt) ให้ AI ช่วยให้ผลลัพธ์มีโทนและมุมมองเฉพาะ เช่น “ทำตัวเป็นที่ปรึกษาด้านการตลาด” หรือ “ทำตัวเป็นนักแปลมืออาชีพ”

วิธีเขียน Prompt แบบบทบาท

- ระบุบทบาท → ระบุภารกิจ → ระบุข้อจำกัด/สไตล์
- ตัวอย่าง: “คุณคือที่ปรึกษาด้านการตลาดสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว ให้แผนการตลาด ๓

เดือน โทนเป็นมิตรและเน้นการเพิ่มยอดขาย”

ข้อควรระวัง

- ระบุขอบเขตความรับผิดชอบของ AI ชัดเจน และอย่าให้ AI ตัดสินใจแทนมนุษย์ในเรื่องที่มีความเสี่ยงสูง

๓.๕) การกำหนดรูปแบบข้อมูลผลลัพธ์

ความสำคัญของการกำหนดรูปแบบ

- การกำหนดรูปแบบผลลัพธ์ช่วยให้ได้ข้อมูลที่นำไปใช้ต่อได้ทันที เช่น ตาราง รายการ หัวข้อ หรือ JSON สำหรับการประมวลผลต่อ

เทคนิคการขอผลลัพธ์ในรูปแบบเฉพาะ

- ระบุรูปแบบที่ต้องการใน prompt เช่น “ส่งออกเป็นตาราง ๓ คอลัมน์” หรือ “ให้ผลลัพธ์เป็น JSON ที่มีคีย์ name, description, price”

- ให้ตัวอย่างรูปแบบ (example output) เพื่อให้ AI ปฏิบัติตาม

ตัวอย่าง Prompt

- “สรุปข้อเสนอแนะเป็นตาราง ๓ คอลัมน์: ปัญหา; ข้อเสนอแนะ; ระยะเวลาในการดำเนินการ”

- “สร้าง JSON ของแพ็คเกจทัวร์ โดยมีฟิลด์ id, title, duration_days, price_thb”

๓.๖) การใช้ Generative AI ในการวางแผนธุรกิจท่องเที่ยว

กรอบการใช้งานเชิงปฏิบัติ

ใช้ Generative AI เพื่อ สร้างไอเดียแพ็คเกจทัวร์ วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย สร้างแผนการตลาด และร่างเนื้อหาโฆษณา

ขั้นตอนการวางแผนธุรกิจด้วย AI

- (๑) เก็บข้อมูลพื้นฐาน: ระบุจุดหมาย กลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ และข้อจำกัด
- (๒) ให้ AI สร้างแนวคิดแพ็คเกจ: ขอหลายเวอร์ชัน (เช่น ครอบครัว คู่รัก นักผจญภัย)
- (๓) วิเคราะห์ตลาดและราคา: ให้ AI สรุปแนวโน้ม คู่แข่ง และช่วงราคาที่เหมาะสม
- (๔) ร่างแผนการตลาด: สร้างข้อความโฆษณา แผนคอนเทนต์ และช่องทางการโปรโมต
- (๕) เตรียมเอกสารปฏิบัติการ: สร้างตารางงาน รายการค่าใช้จ่าย และแผนการดำเนินงาน

ตัวอย่าง Prompt สำหรับธุรกิจท่องเที่ยว

- “ออกแบบแพ็คเกจทัวร์ ๓ แบบสำหรับเชียงใหม่: ครอบครัว ๓ วัน; คู่รัก ๒ วัน; นักผจญภัย ๔ วัน พร้อมราคาเป้าหมายและกิจกรรมหลัก”

- “ร่างแผนการตลาด ๖ สัปดาห์สำหรับแพ็คเกจคู่รัก เน้น Instagram และ Facebook พร้อมตัวอย่างโพสต์ ๖ ชิ้น”

เช็คลิสต์ปฏิบัติการฉบับย่อ

- ก่อนสั่งงาน: ระบุผู้รับ จุดประสงค์ โทน ความยาว และข้อจำกัด

- ตอนเขียน prompt: เริ่มด้วยภาพรวม → เพิ่มรายละเอียดเชิงภาพ/เนื้อหา → ระบุสไตล์/รูปแบบผลลัพธ์ → ขอหลายเวอร์ชัน

- หลังได้ผลลัพธ์: ตรวจสอบเท็จจริง; ตรวจสอบลิขสิทธิ์; ปรับสำนวน; บันทึก prompt ที่ได้ผลดีที่สุด

- นำไปใช้: ปรับแต่งในเครื่องมือออกแบบหรือ Clipchamp ก่อนเผยแพร่; เก็บเวอร์ชันต้นฉบับและเวอร์ชันสุดท้ายเพื่ออ้างอิง